

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlési Hivatala

Honlap-szám: T/6306/22

Dátum: 2008 NOV 19.

T/6306/

Módosító javaslat

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés elnöke részére

HELYBEN

Tisztelt Elnök Asszony!

A Házszabály 94. §-ának (1) bekezdése, valamint a 102. §-ának (1) bekezdése alapján a családon belüli erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló T/6306. számon benyújtott törvényjavaslatához az alábbi

m ó d o s í t ó j a v a s l a t o t

terjesztjük elő:

A törvényjavaslat 10-16. §-ainak és III. Fejezetének a helyébe a következő rendelkezés lép, egyúttal a 17-24. §-ok számozása 11-18. §-ra, a IV. Fejezet számozása III. Fejezetre módosul:

**[III. Fejezet
Távoltartó határozat
I. Cím
Közös szabályok
10. §**

(1) A távoltartó határozat a bántalmazó mozgási szabadságát és a lakóhely szabad megválasztásának jogát átmenetileg korlátozó bírósági határozat. A távoltartó határozat alapján a bántalmazó köteles a bántalmazottal közösen használt ingatlant, ha ilyen van a használat jogcímétől függetlenül - elhagyni, és oda a távoltartó határozatban meghatározott ideig nem térhet vissza; köteles továbbá magát távol tartani a bántalmazottól, illetve a határozatban megjelölt más személytől, e személy vagy személyek lakó- és munkahelyétől, az személy által látogatott nevelési és nevelési-oktatási intézménytől, gyógykezelés céljából rendszeresen látogatott egészségügyi intézménytől, vallásgyakorlása során rendszeresen látogatott épülettől, általa rendszeresen látogatott egyéb intézménytől.

(2) A bántalmazónak tilos közvetlenül (telefonon, levélben, vagy más módon) vagy közvetve a bántalmazottat, illetve a határozatban megjelölt más személyt zaklatni vagy zavarni.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott tilalmakat és kötelezettségeket a határozatban a bíróság együttesen és külön-külön is előírhatja.

(4) Az (1)-(2) bekezdésben meghatározott tilalmak és kötelezettségek területi hatályának meghatározásakor a bíróság nem tilthatja el a bántalmazót a munkavégzésének

(tanulmányainak) helyétől és a vallás gyakorlása során egyébként rendszeresen látogatott vallási szertartás végzésére szolgáló épületétől akkor sem, ha az megegyezik a bántalmazott vagy a határozatban megjelölt más személy által látogatott azonos hellyel vagy épülettel.

11. §

(1) Távoltartás elrendelésére a bántalmazott és a bántalmazó közötti, a családon belüli erőszak miatt indult, vagy a családon belüli erőszakkal közvetlenül összefüggésbe hozható polgári peres eljárásban, vagy a családon belüli erőszakkal közvetlenül összefüggésbe hozható büntetőeljárásban van lehetőség.

(2) Ha egymással párhuzamosan több különböző eljárás indul, vagy egymással párhuzamosan több különböző eljárás van folyamatban, és az eljárások között polgári peres eljárás is van, a távoltartás iránti kereseti kérelmet polgári peres eljárásban kell elbírálni.

(3) Amennyiben nincs a családon belüli erőszak miatt indult polgári peres eljárás, illetve a családon belüli erőszakkal közvetlenül összefüggésbe hozható polgári peres vagy büntetőeljárás, a bántalmazott akkor is kérheti távoltartó határozat meghozatalát polgári peres eljárásban, ha a rendőrség korábban ideiglenes távoltartó határozatot hozott.

(4) E § alkalmazásában a családon belüli erőszakkal közvetlenül összefüggésbe hozható polgári peres eljáráson a házassági pert, a gyermekelhelyezési pert, a lakáshasználat rendezése iránti pert, a szülői felügyelet megszüntetése iránti pert, a kapcsolattartás megváltoztatása iránti pert és a birtokháborítási pert kell érteni, amely perekben a távoltartás elrendelésének kérelemre vagy hivatalból van helye.

(5) A bíróság a távoltartás időtartamát legalább két, legfeljebb három hónapban állapíthatja meg, amely időtartam három hónappal meghosszabbítható, feltéve, hogy az eljárás jogerősen még nem fejeződött be.

12. §

(1) A bíróság az érdemi határozatot megküldi egyrészt a bántalmazott kérésére, illetve beleegyezésével az illetékes családsegítő szolgálatnak, másrészt a gyermekjóléti szolgálatnak abban az esetben, ha a bántalmazott háztartásában kiskorú él.

(2) A távoltartó határozat hatálya alatt álló bántalmazó elhelyezéséről maga köteles gondoskodni. Ha a bántalmazó az elhelyezéséről nem tud gondoskodni, akkor a hajléktalan személyeket ellátó intézmények szolgáltatásait veheti igénybe.

(3) Ha a távoltartást a bíróság elrendeli, a bántalmazónak a határozat közlésétől számított három napon belül be kell jelentenie a rendőrségen a távoltartó határozattal nem érintett tartózkodási helyét.

II. Cím

Távoltartó határozat a polgári perben

Általános szabályok

13. §

(1) A 11. § (4) bekezdésében meghatározott, a bántalmazó és a bántalmazott között folyamatban lévő perben a bántalmazott távoltartás elrendelése iránti kereseti (vizontkereseti) kérelmet az első fokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig terjeszthet elő. A kereseti (vizontkereseti) kérelem előterjesztésére az ügyész is jogosult.

(2) A bántalmazó ellen más által indított gyermekelhelyezési, illetve szülői felügyelet megszüntetése iránti perben a bántalmazott beavatkozóként kérheti a távoltartás elrendelését.

(3) A 11. § (4) bekezdésében felsorolt perekben a bíróság indokolt esetben az erre irányuló kereseti (vizontkereseti) kérelem hiányában hivatalból is határozhat a távoltartás elrendeléséről.

14. §

(1) A 11. § (3) bekezdésében meghatározott esetben a bántalmazott a bíróságtól a jogerős ideiglenes távoltartó határozat meghozatalát követő kilencven napon belül

távoltartó határozat meghozatalát kérheti. A kereset előterjesztésére az ügyész is jogosult.

(2) A pert a bántalmazó ellen kell megindítani.

A távoltartásra irányuló perek közös szabályai

15. §

(1) A 13. § és a 14. § alapján indított perre - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény általános szabályai az irányadók.

(2) A bíróság a perben soron kívül jár el, és a távoltartásról a kereset (vizontkereset) benyújtásától számított harminc napon belül dönt. A távoltartásra vonatkozó kereseti (vizontkereseti) kérelemmel kapcsolatban felfüggesztésnek és szünetelésnek nincs helye.

(3) A bíróság a perben a feleket személyesen meghallgathatja. Ha a bíróság meghallgatást rendel el, azt felenként külön-külön, nem azonos határnapon végzi.

(4) A bíróság az általa szükségesnek tartott bizonyítást hivatalból is elrendelheti.

16. §

(1) A bíróság a távoltartást a perben ideiglenes intézkedéssel is elrendelheti.

(2) Ha a bántalmazó a távoltartás iránti kérelem előterjesztésekor ideiglenes távoltartó határozat hatálya alatt áll, és a bántalmazott a távoltartás iránti kérelmét e határozat meghozatalát követően haladéktalanul előterjeszti, a bíróság a bántalmazott kérelmére vagy hivatalból, három napon belül dönt a távoltartás ideiglenes intézkedéssel történő elrendeléséről.

(3) Ha a bíróság ítéletében (ideiglenes intézkedésében) a távoltartásról határoz, indokolt esetben kérelemre vagy hivatalból a bántalmazott tartásáról, illetve a bántalmazó és a bántalmazott közös kiskorú gyermekének tartásáról is határozhat.

(4) A távoltartás elrendelésére vonatkozó bírósági határozat fellebbezésre tekintet nélkül, előzetesen végrehajtható.]

10. §

Ha polgári perben ideiglenes megelőző távoltartásra okot adó körülményt észlel a bíróság, az e tényre vonatkozó adatokat – soron kívül – közli a rendőrséggel.

Indokolás

A Javaslat III. fejezete tartalmazza a polgári, illetve a büntető bíróság által elrendelhető távoltartó határozat szabályait. Az I. címben szerepelnek az általános szabályok. Ezek a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) és a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) esetében is alkalmazandó olyan előírások, amelyek nem a Pp.-ben, vagy a Be.-ben szerepelnek, ezzel jelentősen megnehezítve a jogalkalmazók munkáját. A javaslat eljárási szabályokat is tartalmaz, továbbá módosítja a Pp.-t, valamint a Be.-t, ahelyett hogy vagy valamennyi távoltartással kapcsolatos szabályt a Pp.-ben, illetve a Be.-ben helyezne el, vagy valamennyi szabályt a külön törvényben. Ez utóbbira egyébként csak akkor volna mód, ha a javaslat az eljárási törvények jelentős részét megismételné.

A 11. § értelmében a polgári ügyben eljáró bíróság és a büntető ügyben eljáró bíróság a már elkövetett családon belüli erőszak (vagyis bűncselekmény) alapján rendelhetné el a távoltartást. A javaslat meghatározza, hogy mit tekint családon belüli erőszakkal közvetlenül összefüggésbe hozható polgári peres eljárásnak, azt azonban nem, hogy a családon belüli erőszak miatt hogyan tud eljárás indulni a polgári bíróság előtt.

A polgári perben elrendelhető távoltartást nem tartjuk támogathatónak. A javaslat szerint a távoltartó határozat a bántalmazó mozgási szabadságát és a lakóhely szabad megválasztásának jogát átmenetileg korlátozó bírósági határozat függetlenül attól, hogy azt a büntetőeljárás vagy a polgári perrendtartás szabályai szerint folytatják-e le. A távoltartás

súlyosan jogkorlátozó természetű olyan kényszerintézkedés, amelyet családon belüli erőszak miatt alkalmaznak, vagyis olyan kriminális jellegű magatartások elkövetésének veszélyére vagy bekövetkezésére hivatkozva, amelyeket egyébként a Btk. vagy a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény büntetni rendel. Ezzel együtt a polgári bíró távoltartó határozatában megállapítja a tényállást, és arra hivatkozva, hogy a bántalmazó tettelesen bántalmazta a bántalmazottat, nemi önrendelkezési jogát megsértette, személyi szabadságától megfosztotta, stb. elrendeli a kényszerintézkedést. Itt a távoltartás célja nem a büntetőeljárás, vagy tágabban valamely polgári vagy közigazgatási hatósági eljárás előrevitele, hanem a távoltartás önmagában meghatározott tartamú személyi szabadságot korlátozó szankcióvá válik. A polgári per célja nem kriminális jellegű magatartásokról való bírói állásfoglalás, legfeljebb az ilyen jellegű magatartások anyagi jellegű és reparatív célú következményeinek meghatározása. Büntető jellegű szankció alkalmazása az erre rendelt állami közhatalommal rendelt szervek és eljárások megkerülésével nem támogatható. Ez a szabályozási megoldás mindezek alapján az Alkotmány 57. § (1) bekezdésével is ellentétes.

A büntetőeljárásban a távoltartás 2006. július 1-től hatályos jogintézmény, az azzal kapcsolatos eljárási szabályok a Be.-ben már megtalálhatóak.

Az, hogy a polgári perekben is lehetőség lenne távoltartás elrendelésére, az eljárásokat és a jogintézményeket (rendőrség által elrendelhető távoltartás, távoltartás a Be.-ben) sokasítja és bonyolítja, ugyanakkor a fent jelzettek miatt sem támogatható. Ezért ezzel kapcsolatban javasoljuk a javaslat 10-16. §-ainak elhagyását, továbbá azt, hogy ha a polgári perben távoltartásra okot adó körülményt észlel a bíróság, akkor az e tényre vonatkozó adatokat – soron kívül – közölje a rendőrséggel. A szükséges eljárás ettől kezdve a rendőrség által elrendelhető távoltartás keretében folytatható le, így megítélésünk szerint a javaslat szerinti cél nem sérül.

Budapest, 2008. november 19.

Dr. Vidorné dr. Szabó Györgyi
Magyar Szocialista Párt

Dr. Csiha Judit
Magyar Szocialista Párt

Dr. Bárándy Gergely
Magyar Szocialista Párt